

IRÓK ÉS IRÁSOK

Pirandello a szindarabírásról

Luigi Pirandello, a világhírű olasz vigjátékiró beszél:

— Az öregség tavaszát élvezem. Az egész életem robot volt könyvek és tanítványok között az egyetlen fülledt termeiben. Tanár voltam. Ha irtam, inkább magának tettem. Novellát, regényt. Az első szindarabomat 1916-ban csináltam. Gyorsan hozták színre. És én otthagytam a katedrát és nekiszentelem minden időmet a színpadnak. Kilenc év alatt harminc darabot irtam s valamennyi sikert ért. Ma már az egész világon játszanak, és a Sei personaggi-t csupán most Németország ötvenhat színháza adja. Persze a munkáimat nem becsülöm egyformán. Legtöbbször tartom: Liola, II piacere dell' onesta, Sei personaggi (Haj személy), Così è (se vi pare) (Igy van — ha neked úgy tetszik), Enrico IV., Ciascuno a suo modo (Mindenki a maga módján.) Három hónappal ezelőtt egy tizenegytagú színészársaság igazgatót keresett s ráemelt a választásuk. Meghívtak. Mussolini támogatta törekvésünket. Ideje volt. Rómának ugyszólván nem volt egyetlen állandó szintársulata. A staggione-rendszer pedig megöl minden művészetet. Néhány hónappal ezelőtt tehát ünnepélyesen felavattuk a Teatro Odescalchiban, ahol eddig nagybárá báb-játékok folytak, a Teatro D'Arte-t és két kamaradarabbal megkezdjük működésünket.

— Én túlságosan Olaszország határain belül éltem eddig, nagyon érzem az olaszságom s amily büszkeség tölt el erre a gondolatra, ugy szégyellem is, hogy fogalmam sincs a mai német színpadról, rendezésről és sok más egyébről, mert noha Berlinben tettem le a doktorátust, azóta negyven év alatt egyszer sem voltam Németországban. Pirandello ur egy vén nyárspolgár, akinek mai értelem-ben semmi köze sincs a Színpadhoz, a Rendezéshez, aki a szobájában játszik s örül néhány okos szónak, szép gesztusnak. Pirandello író, de nem színész, nem rendező, nem igazgató! Én csakugyan nem tudom, miben áll az a német technika, nem tudom, mi az a zseniális germán színpadi mechanizmus, az oroszok közül csak a régieket ismerem és szeretem, Meyerholdnak csak a nevét hallottam, de azt is megmondom, hogy én nem is érzem szükségét annak, hogy megismerjem őket. Nekem nem fontos a süllyesztő, a forgószínpad, a gumikerekes mozgó-szoba, sem a szenzációhajászó fényeffektusok, én a szerző szerint rendezem a darabot és nem fordítva, ahogy azt az oroszokról hallottam. Nem játszok azért schakespearei-dobogón, de mégis, amennyire csak lehet, igyekszem leegyszerűsíteni a színpadot s mintahogy ma Reinhardt teszi, azon vagyok, hogy szépen fejézzem ki az író gondolatait és kidomborítsam a színész egyéniségét, egyszóval az embert adjam minél tökéletesebben. Reinhardtal

A chaszid bűnhődése

— Igaz történet —

Irtá Izsák Arnold.

Péntek este a templomban kereste minden reménye képviselőjét, reb Duvedot. Azonban nem tudta őt sehohsem felfedezni. Ellenben ott látta a gonosz ember imponáló alakját, amint imádkozva imbolygott. Szívet szorító látvány volt ez reb Slojme számára.

Szombaton délelőtt a muszaf ima alkalmával a templomban feltűnt Duved szikár, magas alakja. Ott ült az almémor mögött egy padban és hallgatta a pergamentből felolvasott szentírás-részletet. Reb Slojme közeledni akart feléje, Duved azonban egy elhárító mozdulattal tudtára adta, hogy nem helyes, ha most látnák őket együtt a gyülekezetben. A zarándok elérte a mozdulat tartalmát. Ott maradt régi helyén és ő is végig hallgatta a sejtelmes, bánatos hangú felolvasást.

A mincha-ima elhúzódott az esti szürkületbe. Az álchaszid ott állott és csak morzsolta az imát, közben az emberek lassan kimentek. A templomszolga — aki bele volt avatva a dolgokba — odaint reb Slojmenak, hogy távozzon. Leoltotta a gyertyákat és magára hagyta buzgó imájával az öreg álszenteskedőt.

Végre kilépett a csendes imából, felnyitotta a szemét és ime sötétség mindenütt. Ijedten vetette ide-oda a fejét, egy kis világosságot keresett, azonban csak a magas ablakon szűrődött be egy-egy csillag gyenge fénye.

— Zsidó testvérek, nyissátok ki a templo-

sokszor találkoztam már itt Olaszországban s föltétlen nagyra becsülöm. Zseniális ember. Felette sokat vitatkoznak, aminek jelentőségét ugyan nem tulajdonítok, de Reinhardt megérdemli azt, hogy állandóan foglalkozzanak vele, mert igen nagy ember.

— Szerény eszközökkel dolgozni! — ez a jel-szavam. De azért ezer dolgot nem huzok egy kaptá-fára. Mindegyik darab más, különböző atmoszférájuk van, egymástól idegen embereik, tömegük, nem mozognak egy földön, nincsenek egy hitben semmiben, tehát ha jól akarjuk adni őket, alkalmazkodnunk kell hozzájuk. Minden darabnak meg kell adni a magáét! Ha a szerzők hátrányára túlságosan önzök lennénk az ilyesmiben csak magunk vallanánk kárát. Szapulják bármennyit is az expresszionistákat, még-

Lengyelország retorziója a galíciai zsidók kiutasításáért

**A budapesti lengyel követség nem ad vizumot magyar állampolgároknak.
Lengyel—magyar diplomáciai háború**

(Budapest, május 30. Az Uj Kelet tudósítójától.) A budapesti lengyel követségen megtagadták a vizumot egy debreceni gyárosnak, megtorlásul a magyar „idegen”-törvénynek a lengyel alattvalókkal szemben való gyakorlásáért.

— Mi nem azért vagyunk itt, — mondotta a követségi titkár egyébként igen udvariasan a gyár igazgatójának, — hogy a magyar állampolgárok ügyeit intézzük, hanem elsősorban azért, hogy a mi állampolgárainknak álljunk rendelkezésére. Ez pedig éppen elegendő dolgot ad nekünk. Ime — s ezzel egy negyven-ötven fős csoportra mutatott, amely a követség épületében várakozott ügyének elintézésére —

ezeket a lengyel alattvalókat kiutasítással fenyegetik Magyarországból s ezeknek az ügye az, amely nekünk előbbrevaló, mint a magyar állampolgárok ügyei.

A követségi titkár ezután felmutatta a Budapesti Közlöny május 7-iki számát, amelynek a 2-ik oldalán a belügyminiszternek 200.000—VII. 1925. számú rendeletét közli a külföldieknek az ország területén való lakhatásáról. Ez a rendelet intézkedik a külföldieknek Magyarországon való tartózkodásáról, lakásáról, letelepedéséről és az ugynevezett nem kívánatos elemeknek kiutasításáról.

Ez a rendelet elsősorban azokat a lengyel állampolgárokat, közelebből galíciai zsidókat érinti, akik 1914. év óta megtelepedtek Magyarországon.

A belügyminiszteri rendelet módot ad a hatóságoknak arra, hogy ezeknek a lengyelországi zsidóknak Magyarországon való tartózkodását minden tekintetben szigorúan megbírálja és ha az előírt kellé-

mot, félek itt egyedül!

Az ajtóhoz ment, de az ajtó zárva volt. Rémek tornyosultak fel bűnös fantáziájában, a mellére nehezedett Asmodáj démon, aki mint Salamon királyt, őt is hirtelen kárhozatba taszította. Eszelősen futott fel és alá, majd fel akart kuszni a magas ablakra, azonban ez sem sikerült neki. A kínos nagy némaság idegeit harapta, menekülni próbált, de nem tudta, hogy és mint tegye ezt, és egy rohamban elcsuszott. Elterült a hideg köveken, azonban ismét magához tért, felcélódott és a padok egyikébe ült le és engedte, hogy a rémes víziók urrá legyenek fölötte. A látomások középpontjában ott állott a zarándok, amint összetett kezekkel kéri, hogy könyörüljön meg rajta és gyermekein. Hirtelen mintha kules nyikorgott volna a zárban. Ez is bizonyára vad képzeletének egyik kintzó játéka — gondolta. Azonban az ajtónyitást erőteljes léptek követték. Valaki felmegy az almémorra.

Osztönösen a pad alá rejtőzött és mint csinytevésen rajtakapott gyermek, összehúzta magát. A pad alól azonban feltekintett az almémorra. Hosszu, fehér lepelbe burkolt alak állott itt, aki köré pereről perere újabb kísérteties fehérségu alakok jöttek. A kísértetek halk suttogást hallattak.

Az álchaszid testén hideg és lázas forróság ömlött el.

A kísértetek pedig megszólaltak:

— Vaihi binszo!

A Tórárt kiemelték a frigyszekrényből.

Az összekuporodott bűnös hallotta, amint kiemelik a szentírást, hallotta, amint léptek

is hiszem, hogy van jövőjük. Kaisert ismerem és nagy véleményem van róla. Shaw, Ibsen, Wedekind, Schnitzler szintén a kedvenceim. Persze egy kicsit soványsza is vagyok és irónifitarsaimat nem csak hogy becsülöm, de előtérbe is helyezem, ahol csak lehet.

BEMUTATTA KACZÉR ILLÉS UJ DARABJÁT Pozsonyból jelentik: Kaczér Illésnek, a jelenleg itt élő ismert írónak „Sziami ikrek” című háromfelvonásos bohózatát hétfőn este mutatta be nagy sikerrel az itteni magyar szintársulat. Kaczér új darabja az orvostársadalmat és rajta keresztül a hivatalos élet fonákságait karrikirozza pompás szatírával. A darabot a közönség nagy tetszéssel fogadta.

keket nem tudják felmutatni, kiutasíthassa őket az ország területéről.

A lengyel követségen nem csináltak belőle titkot, hogy a belügyminiszternek ezt a rendeletét rendkívül sérelmesnek tartják Lengyelországra nézve és ennek retorziójaképpen határozták el, hogy beutazási engedélyt magyar állampolgár számára Lengyelországba nem adnak.

A debreceni gyár igazgató ezután elment a Gyáriparosok Országos Szövetségéhez, ahol bejelentette az esetet. A Gyosz nyomban érintkezésbe lépett a külügyminisztérium gazdaságpolitikai osztályával és a kereskedelmi minisztériummal, ahol ígéretet kapott, hogy intervéniálni fognak a lengyel követségen.

A gyár igazgató kitűnő ajánlással újra felkereste a lengyel követséget. Itten azonban ismét kifogástalan udvariassággal, de annál nagyobb határozottsággal kijelentették, hogy

beutazási engedélyt Lengyelországba egyetlen magyar állampolgár sem kaphat, bármilyen sürgős vagy nyomós ok szólnon is mellette.

Határozottan tudomására adták az igazgatónak, hogy ennek az ügynek az elintézése magánúton nem lehetséges, hanem csak hivatalos tárgyalások keretén belül. Azt akarjuk, — mondották a követségen — hogy maguk az illetékes faktorok forduljanak a vizum-megtárgyalások ügyében a lengyel követséghez és mi akkor meg fogjuk magyarázni, hogy milyen sérelem érte a lengyel alattvalókat és hogy feltétlen reparációt követelünk.

* Brassóban hirdetésekkel, előfizetésekkel felvesz és reklamációkat elintéz az Uj Kelet brassói képviselője, az Elekes Hiriapiroda Str. Portii 32

közelednek az almémor felé, a három lépcsőn felviszik az emelvényre a pergamentet. Az álchaszid felézett és látta, hogy a fehértaláros szellemek kétoldalt állanak, középen pedig valaki, lehorgasztott fejjel tünődik. A néma csend azonban megszakad, mert a középen álló szellem erőcs hangon idézi a pergamentből a heti szakaszt és egymásután hívják fel a hívőket... Abraham ósatyánkat, Terach fiát, Izsák ósapánkat, Abraham fiát, Jákobot, Jichak fiát.

— Most pedig lépjen elő Móse ben Amrom... A pad alatt a vén csaló hasálos rettegésben várja az elkövetkezendőket. A templomszolga valahogyan közelebe került, lábával érintette a „chaszid” testét, aki felcsigázott idegállapotában elordítja magát.

— Ki kiabál itt, ki mepi a szent csendet profán ordítózással megzavarni?

— Kiüzni innen! — mondja valamelyik a fehér lepelsek közül.

— Meg kell ölni! — javasolják erőcs haraggal mások.

— Nem kell bántani — mondják némelyek, csak maradjon itt ez az élő ember és tanuskodjon amellet, hogy itt tulvilági élet van.

A halálrémült álnok ember a kísértetek egymás között való vitájából csak annyit tudott kivenni, hogy az ő bőréről van most szó.

Pár pillanatot, a vita elcsendesedik és a Tóra felolvasását folytatják.

Az álchaszid a pad alatt elérte, hogy most már békét hagynak neki, amikor egyszerre csak a Tórafelolvasó ajkáról felhangzik a felszólítás:

— Jaomod Chaim Ben Dov Arjé!

(Folytatjuk)

Újabb rendelkező állampolgárok kötelei

Az újabb rendelkezés

(Cluj-Kolozsvár, sitójától.) A napokban az idegen állampolgárok vonatkozó újabb rendelkezéseket megjelentetett a guranca-inspektorátus dekrétum magyarra fordította, amelyről dr. Blau a következőkben tájékoztatni:

— A kiegészítő kötelesek az emigránsok és állampolgárok, akik a kötelesek az ország területén tartózkodásukat meg kell tartani, hogy az előbbi kategóriák zottság nem fog tartani, ki lesznek itt tartózkodásáról a

Azok, akik hab Romániában önálló állóan folytatják a munkát, a jelenleg azok az idegen állampolgárok is ki van ügyminiszter által nyuk van, amely az őket. Ez az intézkedés akik állampolgárságukat a kérvényük felügynök felig állam

Nagyon fontos az az intézkedés, az állampolgárok, akiknek tartózkodási engedélyt nem. Ha visszakérhetik. A helyett egy igazolt tárnál a határrendezés alkalmával e jük a határrendezés val mindazoknak, idejük az utlevelül vizumoztatni, utlevelül vizumoztathatják. vizumoztatni fizetnie

A kiegészítő könnyítéseket tartás megindokolás meg elfogadja a sz

— A Népliga gálja meg a D Bukarestből jelent legátusa Galacban mány és a Dunai konfliktus ügyének ipar- és kereskedelmi memorandumot a rosszalásukat fejez deése felett, hang még egyetlenegy forgalom javítása

— Egy hóna főtárgyalása. Gusztáv bünperében a főtárgyalást. Léd tését kéri és azt al miután meggyilkolt is. A golyó nyoma falán, vagy az asztalra igazolni, hogy Léd megfontolt szándék

Szívbetegségekben szentes „Ferenc” nálatá által könnyű érnek el. Klinika hogy a Ferenc megbetegedését tesz. Kapható gériákban és fi

Újabb rendelkezések az idegen állampolgárok jelentkezési kötelezettségéről

Az újabb rendelkezések nagy könnyítéseket tartalmaznak

(Cluj Kolozsvár, május 30. Az Uj Kelet tudósítójától.) A napokban közzétették a belügyminiszternek az idegen állampolgárok jelentkezésére vonatkozó újabb rendelkezését. A kolozsvári sziguranca-inspektorátushoz ma egy az előbbi rendelkezést magyarázó és kiegészítő rendelet érkezett, amelyről dr. Bianu sziguranca-vezérfelügyelő a következőekben volt szives munkatársunkat tájékoztatni:

A kiegészítő rendelet értelmében jelentkezni kötelesek az orosz és örmény menekültek, az emigránsok és mindazok az idegen állampolgárok, akik a belügyminisztérium által kiadott olyan okmányokkal rendelkeznek, amely az ország területén való tartózkodásukat további intézkedésig megengedi. Ez azonban nem jelenti azt, hogy azok a politikai menekültek és az előbbi kategóriákba tartozók, akiket a bizottság nem fog nélkülözhetetlennek nyilvánítani, ki lesznek utasítva. Ezeknek további tartózkodásáról a belügyminiszter fog dönteni.

Azok, akik habár idegen állampolgárok, de Romániában önálló vállalatuk van vagy önállóan folytatják mesterségüket, nem kötelesek jelentkezni. A jelentkezés kötelezettsége alól azok az idegen állampolgárságu, díjazott alkalmazottak is ki vannak véve, akiknek a belügyminiszter által kiadott olyan igazolványuk van, amely az ellenőrzés alól felmenti őket. Ez az intézkedés azokra is vonatkozik, akik állampolgársági kérvényüket beadták vagy a kérvényük felelőssége alatt áll. Ezeket ugyanis felig állampolgároknak tekintik.

Nagyon fontos és öröndetes a rendelkezés az az intézkedés, hogy azok az idegen állampolgárok, akiknek a revizió ideje alatt elkerülhetetlenül szükséges a külföldre utazni, csupán tartózkodási engedélyüket adják be, míg utlevelüket nem. Ha utlevelük már be van adva, visszakérhetik. A beadott tartózkodási engedély helyett egy igazolványt kapnak, amelyet a határrendőrségnek adnak át. A visszatérés alkalmával ezt az igazolványt visszakapják a határrendőrségtől. A visszatérés alkalmával mindazoknak, akiknek nem volt elegendő idejük az utlevelüket az illetékes konzulátuson vizumoztatni, utlevelüket a határrendőrségen vizumoztathatják. Természetes, hogy a rendes vizumdíjat fizetniük kell.

A kiegészítő rendelet mindenesetre nagy könnyítéseket tartalmaz. A jelentkezéseket a késés megindokolásával, legkésőbb június 4-éig még elfogadja a sziguranca.

A Népliga delegátusa Galacban vizsgálja meg a Dunabizottság konfliktusát. Bukarestből jelentik: Jomarvel, a Népliga delegátusa Galacban tartózkodik a román kormány és a Dunabizottság között keletkezett konfliktus ügyének megvizsgálására. A galaci ipar- és kereskedelmi kamara egy küldöttsége jelent meg tegnap a Népliga kiküldöttjénél és memorandumot nyújtottak át neki, amelyben rosszalásukat fejezik ki a Dunabizottság működése felett, hangsúlyozva, hogy a bizottság még egyetlegety intézkedést sem tett a Dunaforgalom javítása érdekében.

Egy hónap múlva lesz a Léderer-per főtárgyalása. Budapestről jelentik: Léderer Gusztáv bűnperében egy hónap múlva tartják meg a főtárgyalást. Léderer védője a vizsgálat kiegészítését kéri és azt akarja bizonyítani, hogy Léderer, miután meggyilkolta Kudelkát, rálőtt a feleségére is. A golyó nyoma állítólag megtalálható az ebédő falán, vagy az asztalban. A védő ezzel azt akarja igazolni, hogy Léderer féltékenységből és nem előre megfontolt szándékkal ölte meg Kudelkát.

Szívbetegség és érelmeszesedésben szenvedők a természetes „Ferencz József” keserűviz használata által könnyű és pontos bélműködést érnek el. Klinikai vizsgálatok igazolják, hogy a Ferencz József-víz, a véredények megbetegedésénél is kitűnő szolgálatot tesz. Kapható gyógyszerárakban, drogeriákban és fűszerüzletekben. 2

Konvenció a romániai és csehszlovákiai sajtóügyek közös szabályozására

Benes cseh külügyminiszter ebéden fogadta a romániai sajtóképviselőit. Feltűnő kedvességgel fogadták a román újságírókat

Prága, május 30. Az Uj Kelet tudósítójától. Jelentették, hogy a romániai újságírók csehszlovákiai körútja alkalmat adott a két ország sajtószervezeteinek arra, hogy konvenciót hozzanak létre a két ország sajtóját egyaránt érdeklő ügyek együttes szabályozása végett.

A meg egyezés előkészületei a csehszlovák napilap sajtó szindikátusának ünnepi lakomáján történtek meg.

Ezen a vacsorán a csehszlovák kormány nevében Vaclac Girsza miniszter, a külügyminisztérium politikai osztályának vezetője dr. Pichl, a csehszlovák, dr. Bacher a német újságíró szindikátus nevében mutattak rá annak fontosságára, hogy a két ország sajtója között közeledés jöjjön létre és az együttműködés mellett szólaltak fel a román és jugoszláv miniszterek is. A román újságírószindikátus részéről Mille Constantin adott viszhangot a beszédekre, az erdélyi és bánásági népkisebbségi újságírószervezet részéről pedig dr. Kádár Imre jelentette be a népkisebbségi sajtó készségét arra, hogy közreműködjen minden olyan kollaborációban, amely a nemzetek közötti béke és a szellemi erők alkotó együttműködésének ügyét szolgálja.

Az erdélyi népkisebbségi delegátus felszólalása komoly hatást keltett és a prágai sajtó élénken kommentálja. A beszédre dr. Lev Sychrava, a cseh légionáriusok napilapjának főszerkesztője mondott rendkívül lendületes választ.

A lakoma után megbeszélést tartottak a csehszlovák, a csehszlovákiai német, a három bukaresti román és az erdélyi román és az erdélyi nép-

kisebbségi sajtószervezetek jelenlévő képviselői. Megállapodtak abban, hogy a viszonyosság alapján, a kormányhatóságok előzetes hozzájárulása után, kölcsönösen szabadjegyet biztosítanak az újságíróknak a két ország vasutain, továbbá állandó ingyenes vizumot eszközölnék ki.

A romániai és a csehszlovákiai sajtószervezetek mindkét országban irodát állítanak fel, amely lajstromot készít a hivatásos újságírókról. Kölcsönösen kicserélik egymás iratait, a kollektív-szerződéseket, a nyugdíjügyekre, a sajtótörvényre, a sajtó előtti felelősségre vonatkozó iratokat. Megállapodtak továbbá abban, hogy a két ország sajtószervezetei közösen fognak eljárni a nemzetközi sajtószerzővetség megalkotásában.

A nagyjelentőségű tárgyalások után tovább folytatódott a romániai újságírók programja. Benes külügyminiszter és felesége ebéden látták vendégül az újságírókat és az ebéd után Benes közel két óráig fesztelen éjszecszerében ismertette meg véleményét az aktuális külpolitikai kérdésekről.

Prága után Brünnt és Pozsonyt látogatták meg a romániai újságírók. Pozsonyból az újságírók Királyházán keresztül utaztak vissza Romániába, a csehszlovák külügyminisztérium képviselői egészen a román határig kísérték őket.

Általában a romániai újságírók a legnagyobb lelkesedéssel nyilatkoztak arról a bensőséges és figyelmes fogadtatásról, amelyben a csehszlovák kormány, a hatóságok és a sajtó nemzetiségi különbség nélkül fogadta őket.

Ünnepélyes tiltakozás az Irredentizmus vádjá ellen

Nagy zaj a kamara délelőtti ülésén. Hétfőn kezdik meg a Banca Nationala privilégiumáról szóló törvényjavaslat tárgyalását

(Bukarest, május 30. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kamara tegnap éjjeli ülésén a közigazgatás részletes vitája során a 17., 18. és 19. szakasz tárgyalását későbbre halasztották. A 20. szakasz vitájához Leascu a községi tanácsokba kinevezett tagok ellen beszél s kijelenti, hogy ez a kontinens egyetlen országában sincs bevezetve. A többség félbeszakítja, Lupu protestál és kijelenti, hogy akármit csinál a kormány, az ellenzéki pártok szakaszról szakaszra kísérik a javaslat vitáját. Hasztalanul lármázik az ellenzék, mert a nagy zajban is megszavazzák a 20. szakaszt. A 21. szakasznál Lupas Joan kijelenti, hogy amikor az emelvényre lépett, tisztában volt azzal, hogy a többség nem engedi komoly érveit kifejteni. Lupas kifejti azon véleményét, hogy az ilyen fontos javaslat előkészítésébe bele kellett volna vonni az összes számbajöhető kompetens erőket. A többség kéri, hogy fejezzék be a szakasz vitáját, Jorga interviál, mire Chirulescu kijelenti, hogy a kormány nem tűrheti azt, hogy ilyen komolytalan vitával az ellenzék megakadályozza a kamara munkáját. Valami sértőt mond Jorgának, de rögtön kijelenti, hogy nem akarta megsérteni. Oriási láрма keletkezik, Lupu provokációnak mondja Chirulescu miniszter eljárását, a nagy zajban az elnök az idő előrehaladottságára való tekintettel az ülést berekeszti.

Jorga és Mosoiu stócsatája

A kamara ma délelőtti ülésén Garboviceanu elnökölt. A jegyzőkönyvhöz Sandor József szól fel és válaszol egyesek azon támadásai ellen, hogy a magyarok irredenták volnának. Nem akar behatolni foglalkozni ezekkel a vádaskodásokkal, mert nem tulajdonít annak küldönből jelentőséget. Mint már többször is tette, most újabban ünnepélyesen kijelenti, hogy az erdélyi magyarság nem irredenta és hogy igaz lojális polgárai Romániának.

Vajda Sándor kijelenti, hogy amióta Joanitescut kitiltották a kamara üléseiről, a gyorsírók nem jegyzik fel a többség körében keletkezett tumultusokat. Elmondja továbbá, hogy a fegyelmi bizottság az ellenzéki képviselők kitiltásáról szóló jelentését rövid pár perc alatt készítette el s amikor Janculescu liberális fegyelmi ügyéről van szó, a fegyelmi bizottság rapokig hallgat.

Popovics Mihály nemzetipárti a napirendhez szólva, a közigazgatási javaslat 18. szakaszát bírálja. A kormánynak az volt a célja a közigazgatási javaslat elkészítésével, hogy megátalja a parasztság fejlődését. Kérde Bratianu Jonelt, miért fél egy a parasztoktól? A nők jogáról beszélve kéri a kormánytól, miért nem biztosított a javaslat a nők részére szélesebb körű jogokat? Popovicsot nem engedik tovább beszélni.

Jorga interviál, Mosoiu leinti, mire Jorga a következő irónikus megjegyzést teszi Mosoiura:

— Viselkedjen tisztességesen, mert különben nem csinállok önből minisztert.

Mosoiu: Ön egy beteg ember!

Jorga válaszol, de a többség zajától nem lehet hallani.

Ghirbescu az alkotmányra hivatkozva a 18. paragrafushoz pótvajavaslatot terjeszt be, amit azonban a többség visszautasított.

A dólutáni ülés

A kamara ülésén Spelea parasztpárti a beszarábiai csendőrség visszaéléseit teszi szóvá.

Bratianu Vintila kéri a Házat, hogy hétfőn vegyék tárgyalás alá a Banca Nationala privilégiumának meghosszabbításáról szóló törvényjavaslatot.

Magdearu kéri, vajjon a Banca Nationala javaslatára vonatkozó tárgyalásokkal egyidejűleg a közigazgatási javaslat részletes vitáját is folytatni fogják.

Bratianu Vintila igennel válaszol. Lupu beszélni kíván, de a többség nem engedi és követelik a napirendre való áttérést. Rakovitzta javaslatot terjeszt be, hogy Turn Severinben egy kórház részére területet szavazzanak meg. Áttérnek a napirendre, a 18. szakaszhoz Spineanu beszél, bírálja a javaslat kinevezési rendszerét. Jirculescu szerint a javaslat protekcionak ad helyet. Beszéde közben Vajda észreveszi, hogy a kamara nem határozatképes. Az elnök csendet s akkor a buffetből előjönnek a liberális képviselők. Victor Moldoveanu tréfásan indítványozza, hogy a kamara üléseit a buffetben tartsák meg. Lupu újabb megjegyzését oriási skandalum fogadja, mire az elnök kénytelen az ülést berekeszteni.

Aki az antiszemita ügyvédet jobb belátásra akarta bírni

Amerikából most ideérkezett újságok mint szenzációt írják le az alábbi nagyon is megszívlelésre érdemes esetet.

A Kanzasban levő Whisito városban Josef H. Keeper színházigazgatónak pöre támadt Elkeen bíró előtt Mecalister bankárral, aki a zsidó színházigazgatótól valamilyen ügyből kifolyólag 28.000 dollár kártérítést követelt. A tárgyalás során a hitelező ügyvédje, Mr. Samuel B. Amidon egészen különös kijelentésre ragadtatta magát.

— Mr. Keeper — így mondotta az ügyvéd — itt folyton becsületszóval harcol a maga igazsáért. Azonban pillanatra sem feledjük, hogy alperes ur olyan néphez tartozik, melynek szavahihetőségéhez mindig kétség fér és amely nép gyermekei tanuskodásra egyáltalában nem alkalmasak.

Az ügyvéd beszédét végig hasonló hangnemben folytatta. Amikor az antiszemita beszéd végére ért, Mr. Keeper hozzá lépett és megkérdezte, vajjon ezeket az antiszemita kirohanásokat azért tette, mert meg akarta nyerni a pert, vagy pedig meggyőződése, hogy a zsidó nép szavahihetőségében kételkedni kell és hogy a zsidók törvény előtt való tanuskodásra nem alkalmasak.

Az ügyvéd szemtelen és kihívó hangon megismételte a bíróság előtt tett kijelentéseit és hozzátette, hogy ezt nemcsak ügyvédi minőségében állította, hanem mint ember is meg van állításáról győződve.

A zsidó színházigazgató erre rávetette magát az ügyvédre, ököllel néhányszor az arcába sújtott és amikor elterült, akkor is verte, úgy hogy a teremben levőknek csak nehezen sikerült eltávolítani őt az összevert ügyvédtől, akit alélt állapotban vittek a bírák szobájába, itt lemosták véres sebeit és orvost hívtak, aki bekötötte.

Az elnök azonnal intézkedett, hogy a támadó színházigazgatót ott tartásák. Félóra múlva Mr. Keepernek ezért a jelenetért felelnie kellett.

A kistermetű, pókhasú, szemüveges Mr. Keeper szuszogva, az ütlegetés munkájától kifáradtan így adta elő védekezését:

— Tudom érdemes bíróság, hogy több oknál fogva helytelenül jártam el. Ezt nem azért mondom, hogy enyhe büntetést kapjak, de tisztázni akarom iménti szerepemet. Amikor Mr. Amidon az én esetemet kapcsolatba hozta népem becsületével, azonnal felháborodtam, de fegyelmeztem magam és szót se szóltam mindaddig, amíg be nem fejezte beszédét. Akkor még mindig meg tudtam volna neki bocsátani, ha ő ezeket a kitételeket a per megnyerése érdekében mondotta volna. Azonban, amikor felelősségre vontam ezért, kihívón és szemérmetlenül kijelentette, hogy a zsidó nép hazug és tanúzásra alkalmatlan. Akkor vér szökött a fejembe, elvesztettem józan gondolkodásomat, indulatok vettek erőt rajtam és nem tudtam uralkodni magamon. Ami azután történt, annak maga az érdemes bíróság is szemtanuja volt.

A bírák tíz pernyi gondolkodás után halk tanácskozást folytattak egymás között, ezután az elnök a következő kijelentést tette:

— Az Ön szavai Mr. Keeper, bennünket, bírákat nehéz helyzetbe hoztak. Látjuk, hogy megbánta tettét és bennünk megvan az emberi hajlandóság megbocsátani mindazoknak, akik öszintén megbánták, hogy hibáztak. A bíróság azonban nem magántestület, nekünk itt közmegelegedésre kell ítéletet hoznunk. Ebben a teremben nem türhetünk erőszakoskodásokat és különösen egy olyan ember, mint Ön, aki nem egy harcos nemzet leszármazottja, nagy hibát követett el, amikor igazságáért ilyen eszközökkel száll síkra. Az Ön igaza minden kétségen felül áll, ezt nem kellett volna Önnek öklével bizonyítania, erre bizonyosság az egész zsidó történelem. Ha ön a sértés miatt a bírósághoz fordul, úgy az ügyvéd kapná azt a büntetést, amivel önt most sújtani fogjuk. Azonban amikor leülte büntetését, joga van panaszt emelni dr. Amidon ügyvéd ur ellen.

A büntetés tíz napi elzárásról szólt.

Reinitzra három rablógyilkosságot vallott rá kassai bűntársa

Drámai jelenetek a kassai rendőrségen. Cinikusan vallott a bűntárs Demjanovics. A meggyilkoltak hozzátartozói Szatmáron felismerték a Demjanovicsnál talált bűnjelkeket

(Kassa, május 30. Az Uj Kelet tudósítójától.) Megírta az Uj Kelet, hogy a szatmári bíróság által életfogytiglani fegyházra ítélt Reinitz Jakab ügye még koránt sincs befejezve, mert a csehszlovákiai vizsgálat újabb, súlyosan kompromittáló anyagot hordott össze Reinitz Jakab Csehszlovákiában elkövetett gyilkosságainak bizonyítására. Egyik bűntársa: Demjanovics három rablógyilkosságot vallott be eddig a kassai rendőrségen, amelyet Reinitzcal együtt követett el. Demjanovics vallomásaiban elmondotta, hogy még 1921-ben egy Bodnár nevű ember jött el hozzá Reinitz megbízásából:

— Itt van Reinitz — mondotta és beszélni akar velünk. Reinitz vitte a szót és azt mondta, hogy van egy pénzes zsidója, ha agyon csapnák, sok pénzhez lehetne jutni. A bankói erdőben követtük el 1921-ben az első gyilkosságot és 1921-ben nem gyilkoltunk többet.

— A következő évben, 1922 tavaszán, egy este, a gázgyár közelében várt rám Reinitz. Reinitz előhozakodott a tervvel:

— Megint van itt egy zsidó, akit agyon kellene ütni, — mondotta — de Bodnárt nem kell beavatni a dologba.

— Én nem akartam beleegyezni, de Reinitz addig beszélt, míg a végén azt mondtam, hogy jó, nem bánom. Néhány nappal e beszélgetés után Reinitz újra várt a gázgyárnál és azt jelentette:

— Itt a zsidó, menjünk jó helyet keresni számára a Bankón.

— Ezután kimentünk együtt arra a helyre, ahol később az ismeretlen emberrel végeztünk. Megástam a gödröt, ahova elföldeljük és elindultunk haza.

Két nappal azután, hogy a sirt megástam, a megbeszélte időben várt Reinitz a Legionárius-téri villamos megálló mellett. Nem messze tőle egy ismeretlen, huszonnyolc év körüli fiatalember állott. En előző megbeszélésünk értelmében a kocsi vezető perronján helyezkedtem el, Reinitz az ismeretlen fiatalemberrel a kocsi belsejében ült. A Csermely-völgynél leszálltunk. Reinitz azt az utasítást adta, menjek előre a Papirmalom felé.

Reinitz és az idegen utolértek és hárman mentünk egymás mellett. A fiatalember kifáradt a hosszú gyaloglásban. Mire felértünk, már olyan fáradt volt, hogy leült pihenni. Erre Reinitz azt mondotta, hogy a hegyháton túl van egy fűrész és annak pincéjében van a pénzhamisító műhely. Biztatta az idegent, hogy csak pihenjen nyugodtan, nem mennek tovább, várniuk kell egy emberre, aki a pénzhamisító-műhelyből értük jön és elvezeti majd őket oda. Ismét itatta az idegent, aki fáradtan leült és elaludt. Reinitz folyton dohányszagot, egyik cigarettát a másikról gyújtotta meg. A cigaretta tüzeinek fényénél kalapácsával háromszor-négyszer halántékra ütötte az alvó embert, én egy előre elkészített kendővel a száját szorítottam, hogy ne sikolthasson. Jajszó nélkül halt meg.

Reinitz kikutatta az áldozat zsebeit, elvette pénzt, értéktárgyait és lehurta a csizmáit. A csizmát és az áldozat óráját nekem adta. A kalapács Reinitzé volt.

A halottat bevonszoltuk az előre megásott sírba, elföldeltük és elmentünk.

E gyilkosság után egy másfél hónapra újra megjelent Reinitz, ismét azzal, hogy van megint valaki, akit agyon kell ütni. Én nem akartam vállalni, azt mondtam, elég az öléből, de ő rábeszélte, tegyük el ezt is láb alól. Beleegyeztem, de azzal a feltétellel, hogy én nem ütöm agyon. Erre Reinitz azt mondta:

Nem baj, tudok én is agyonütni valakit, nekem csak arra kell segítség, hogy keznél legyen, ha szükség van rá.

Erre ismét kimentünk az előbbi helyre. A másik áldozat is fiatalember volt. Minden úgy történt, mint az első esetben, ugyanazzal a módszerrel.

Demjanovics minden különösebb izgalom jele nélkül, nyugodtan, cinikusan számolt be a szörnyű bankói kirándulásról. Mikor közlik vele, hogy szembesítés végett Szatmárra viszik, nyugodtan tudomásul veszi. Elete megrontójának nevezi Reinitzot és kijelenti, hogy hajlandó szemébe is megmondani mindazt, amit ellene vallott.

Pongrác kassai rendőrtanácsos, a szenzációs eredményeket produkált bűnügyi nyomozás irányítója és vezetője, külön futárral küldte a Demjano-

vicsnál megtalált Omega órát és aranyláncot Szatmárra annak megállapítása céljából, vajjon az eltűntek hozzátartozói nem ismerik-e fel azokat.

A futár tegnap Kassára Szatmárról visszajött olyan szenzációsan nagyfontosságú eredménnyel, amely teljesen eldönti az itteni Reinitz-ügy sorsát és meggyőzi a legkonokabb kétkedőket is Reinitz kétségtelen bűnösségéről. Felmutatták az értéktárgyakat az eltűntek hozzátartozóinak és Lebovics József szatmári lakos eltűnt bátyjának, Lebovics Salamon tulajdonának ismerte fel az órát és a láncot. Lebovics Salamon 1922-ben tűnt el és 1922 április huszonkettedikén találták meg hulláját a bankói erdőben. Hozzátartozói agnoszkálták, strux nadrágjának maradványairól, fogazatáról felismerték. Lebovics hozzátartozóinak vallomása szerint Lebovics Salamon több ízben volt Reinitz társaságában és Lebovics sógora röviddel az eltűnés előtt a halmi-i állomáson együtt látta Lebovics Salamon Reinitz Jakabbal.

Lebovics eltűnése idején körülbelül nyolcvanezer Kc.-t vitt magával. Ezt az összeget elszedte Reinitz a meggyilkolttól és a gyilkosságban való segédkezésért Demjanovicsnak mindössze kétezer koronát juttatott az órán, láncon és a meggyilkolt csizmáján kívül. A Demjanovics-Reinitz-féle szembesítés pár napig késik, mert Demjanovics csupán a kassai törvényszék engedélyével szállítható szembesítés végett Szatmárra és Szatmáron szintén az ottani törvényszék engedélyre kell hozzá, hogy a szembesítés megtörténhessék.

* Ne féljen! Hyperol-lal készítsse szájvizét, megvédi fertőző betegségektől, torokfájástól. Kapható minden gyógyszerárban és drogueriában.

Hova sietsz?

Hogyan, nem tudod? Egy nagyszerű áruszállítmány érkezett a nyári szezonra olyan olcsó árakkal, mely kizár minden konkurenciát.

Hol van ez?

LUCA P. NICULESCU
fiókjában,

Calea Regele Ferdinand No 7., Cluj.

Mintás maschizet, aljnak való (garantált minta) egy méter 29 L
Mintás Muselin (garantált minta) 1 m. 40 L
Szines zaphir, ingeknek (garantált minta) 1 m. 45-55 L
Elsőrendű síffon, fehérneműnek, 1 m. 40 L
Molino 1 m. 44 L
Szines crepp, aljnak való, egy m. 80 L
Butorszövet, 130 c. széles, 1 m. 125 L
Paplanszövet, 130 c. sz. 1 m. 125 L
Szines Eponge, 80 c. széles, 1 m. 80 L
Szines Eponge, aljnak való, 100 c. széles, 1 m. 90 L

Ugyancsak itt lehet kapni nyári szöveteket nagy választékban és mennyiségben, olcsóbban, mint bárhol. — Vízhatlan linoleumok 200 cm. szélességben, valamint perzsaszőnyeg két méter számra is. Ugyazintén nagy választékban kaphatók vásznak fehérneműeknek és 12 személyes len abroszgarnitúrák.

Mindenkinek érdeke, hogy meggyőződjék a fenti olcsó árakról!

Az Uj Kelet az ország napilapja
Szerkesztők: G. G. G.
Felelős szerkesztő: G. G. G.
Előfizetési árak: 240 lei, fél évig.
Az Uj Kelet cikkek megjelölésével.

Egyszer egy Márhogy polit együgyű, egé

Vasárnap

5685 Szivan 8
Iszru-chag
1925 május 31.

Hétfő

5685 Szivan 9
1925 június 1

Kedd

5685. Szivan 10
1925. június 2

gondolat és a nagyobb tért kus bizonyosság nizmus állan munkájába van Keren Hajjes zonyásokok. D Palesztina fel lennek latszó az erdélyi zst turális jöven zeti Szövetség részéről jövő zökben nem seknek gátat nagy merény gultatát tükrö jajgat a ném Gazdaságilag összeroppant tengerében, olvasni tudás egyedül nyit zető utja tud ságos irtó h kezésre: mi

Ha ott v felelném: ün nának együg bizó szavaim

Pobjedon prokurátora, ki az oroszó vetlen köze vonaglásokb azt, aki a le

— Mit g szindus pro nek a rende kiadtam? M A zsidó — Ha n biztosan Sz A szent — Beszde hogy semm És a bö hihetetlenül — Hogy A proku — Ünne megsemmisi

— Oh e komoly han volt az, aki egy ünnepr görög Anti a Makkabeu Hámán irtó egy ünnepr irtottak ki mindig egy ünneplik me minden nap De a vége

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja
Szerkesztik: Giszkalay János és dr. Marton Ernő
Felelős szerkesztő Dr. Marton Ernő
Előfizetési árak: Egy hónapra 85 lei, negyedévre 240 lei, félévre 460 lei, egész évre 850 lei.
Az Uj Kelet cikkeinek utánnyomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

A mai naptár

Egyszer egy kis politika is ezen a helyen. Márhogy politika! Olyan magamfajta, egészen együgyű, egészen politikátlan politika. Olyan együgyű, amilyen a nagyhivők hite szokott lenni. Sokszor okatlan, de mindig erőt adó.

Vasárnap

5685 Sziván 8.
Iszru-chag
1925 május 31.

Hétfő

5685 Sziván 9.
1925 június 1

Kedd

5685. Sziván 10.
1925. június 2.

Az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség nagy intézőbizottsága ma tartja évi gyűlését Nagyváradon. A nagy intézőbizottság tagjai az ország minden részéből egybegyűlnek, hogy meghallgassák a központi vezetőség jelentéseit fél-év munkájáról, eredményeiről és eredménytelenségeiről, Szomorú, lesújtó szavakat fognak hallani. Pedig a nemzeti gondolat és a szervezkedés szükségessége egyre nagyobb tért hódít a zsidó lelkekben. Praktikus bizonyosságai ennek a térhódításnak a cionizmus állandó terjedése, a Palesztina-építés munkájába való belékapcsolódás, Nemzeti Alap, Keren Hajjeszód eredményei: mind szép bizonyosságok. De amilyen szépek az eredmények Palesztina felé, olyan lesújtóak és reménytelennek latszók befelé, az országos politika és az erdélyi zsidóság gazdasági, erkölcsi és kulturális jövődjének perspektívájából. A Nemzeti Szövetségnek nem volt ereje a kormány részéről jövő szisztematikus, szívós és eszközökben nem válogató megsemmisítő törekvéseknek gátat emelni. A jelentések a legutolsó nagy merényletnek, az iskolaharcnak sötét hangulatát tükrözik és sorok és szavak között ott jégát a néma kérdés: mi lesz ennek a vége? Gazdaságilag ezer célzatos kormányintézkedéssel összeroppantva, társadalmilag: a gyűlölködés tengerében, kulturánk: a gyermekeink irni-olvasni tudása, iskoláztatási lehetősége, a még egyedül nyitva álló intellektuális pályákra vezető útja tudatosan elvágva, — hiszen ez valószínű irtó harc és nincs erő a sikeres védekezésre: mi lesz ennek a vége?

Ha ott volnék a váradi gyűlésen, én azt felelném: ünnep! — és az emberek csodálkozásának együgyű beszédemen. És az én együgyű, bizó szavaim így folynának a szájamról:

Pohjedonoszev, az orosz szent szinódus főprokurátora, a véreskezű, irtó rendeletet adott ki az oroszországi zsidók ellen. És mert közvetlen közelről akart gyönyörködni sápadt vonaglásokban, magához rendelt egy zsidót, azt, aki a legbölcsebb hírében állott.

— Mit gondolsz zsidó, — kérdezte a szent szinódus prokurátora, — mi lesz a vége ennek a rendeletnek, amelyet a zsidók ellen kiadtam? Mit gondolnak felüle a zsidók?

A zsidó tétován válaszolt: — Ha megmondanám szentségednek, akkor biztosan Szibériába küldené.

A szent emberben fölébredt a kíváncsiság. — Beszélj csak nyugodtan, szavamot adom, hogy semmi bántódásod sem lesz.

Es a bölcsességéről híres zsidó szájáról hihetetlenül együgyű válasz röppent el: — Hogy mi lesz a vége? Ünnep!

A prokurátor csodálkozva nézett a zsidóra.

— Ünnep? Amikor kiirtalak, kiéheztetlek, megsemmisítlek benneteket?

— Óh ez mindig is így volt, — válaszolt komoly hangon a zsidó. — Legelőször Fáró volt az, aki kiirtotta a zsidókat — és a vége egy ünnepnap lett. A pészach-ünnep. Aztán a görög Antióchusz irtotta ki őket — és a vége a Makkabeus ünnep lett, a channuka. Aztán Hámán irtotta ki őket és a vége megint csak egy ünnep, a purim lett. És még sokan, sokan irtottak ki bennünket, amióta élünk és a vége mindig egy ünnep lett. A zsidók már nem is ünneplik meg mindezeket, mert hiszen az év minden napján még sem lehet ünnepet ülni. De a vége mindig ünnep lett. Mindig. Ünnep.

Az új házszabály ötperces felszólalásra szorítja az ellenzéki szónokokat

(Bukarest, május 30. Az Uj Kelet tudósítójától.) Liberális körökből szerzett értesülés szerint Bratianu Jonel még a kamara holnapi ülésén keresztülvizsgálja a házszabálymódosítást olyanformán, hogy az egyes szakaszokhoz csak két ellenzéki felszólaló iratkozhatik fel s hogy egyenként legfeljebb öt percet beszélhetnek. A holnapi ülésre berendelték az összes liberális képviselőket, hogy a házszabály módosításához kétharmad többsége meglegyen a kormánynak. Az ellenzéki pártok vezetői elhatározták, hogy minden rendelkezésre álló eszközzel megakadályozzák a házszabályok módosítását.

Ha ott volnék én is Váradon, ha hallanám a mi vezetőink jelentésében sorok és szavak közül kicsendülni a keserű kérdést: mi lesz ennek a vége?... én azt felelném: ünnep! És az én elvtársaim nagyon elesudálkoznának az én együgyű szavamon. Holott valóban is együgyű beszéd ez. Olyan együgyű, amilyen a nagyhivők hite szokott lenni. Sokszor okatlan, de mindig erőt adó. És csak erő legyen. g. j.

— Az Uj Kelet legközelebbi száma a nyomdai személyzet közbeeső ünnepe miatt szerdán reggel jelenik meg.

— A romániai gyógyszerészek kongresszusa Kolozsváron. Románia minden részéből többszáz gyógyszerértulajdonos gyűlt össze kongresszusra csütörtökön Kolozsváron, hogy megbeszélje a gyógyszerészek legfontosabb kérdéseit. A kongresszus az erdélyi és bánági gyógyszerészek közgyűlésével csütörtök délelőtt vette kezdetét. A közgyűlést Demeter Kornél elnök nyitotta meg román és magyarnyelvű beszéddel, majd Krausz Elemér ügyvezető-igazgató tartotta meg évi beszámolóját. Flohr József főtitkár az elért eredményeket ismertette jelentésében. A jelentések tudomásulvétele után a tisztikart egészítették ki. Diszelnöknek Murgau János gyógyszerészeti vezérfelügyelőt választották meg. Elnök Demeter Kornél kolozsvári gyógyszerész lett, új választmányi tag dr. Orient Gyula, a kolozsvári egyetem gyógyszerészfakultásának tanára. Azután az erdélyi és bánági gyógyszerészek és gyógyszerésztársaságok szerzett jogainak megvédéséről tanácskoztak. A tárgysorozat e pontját Osváth Károly marosvásárhelyi gyógyszerész terjesztette elő. A közgyűlés elhatározta, hogy érdekeik megvédésére minden törvényes lépést megfognak tenni. Lukács Ferenc kolozsvári gyógyszerész ismertette a vidéki gyógyszerészek, főleg pedig az alkalmazottak szomorú anyagi helyzetét és a szanalás érdekében szükségesnek tartotta megkezdni a korpótlekos pénztár szervezését. Az alkalmazott-szövetség részéről Veres Dezső fejezte ki a nagyjelentőségű tervezet feletti örömét. Délután 6 órakor a Trefort-utcai színházat adták át ünnepélyes keretek között az erdélyi gyógyszerésztársadalomnak, este pedig bankettet tartottak. A kongresszus második napján délelőtt előzetes tanácskozások voltak a regáti gyógyszerészekkel, délután pedig a közös kongresszust nyitották meg. Szombaton délelőtt I. Mihalcescu, az országos gyógyszerész-szövetség elnöke olvasta fel a királynak, a Bratianu-kormányának és Minovici egyetemi tanárnak küldött üdvözlő távirat szövegét. Ezután Teodor Islea alelnök ismertette az orvosszerek drágulását, a magas vámdíjakat, amelyek rendkívül megdrágítják a gyógyszereket. Ismertetésében rámutatott arra, hogy az utóbbi időben az orvosi díjazás emelkedésével szemben a gyógyszerészek díjazása nem emelkedett. A díjazás felemeléséhez a kormány hozzájárulását fogják kérni. Azután adminisztratív és személyi ügyeket tárgyaltak. A kongresszus után a gyógyszerészeti intézetet és a botanikus-kertet látogatták meg. A kongresszust vasárnap folytatják.

— Stern Rózi hegedűművész Kolozsváron. A kolozsvári közönség előtt már nem ismeretlen Stern Rózinak, ennek a rendkívüli tehetségű fiatal hegedűművésznek a neve. A kitanó hegedűművész, aki Hubay mester első tanítványa volt, az utóbbi hónapokban külföldön, főként Budapesten hangversenyezett hatalmas sikerrel. A pesti lapok az elragadtatás hangján emlékeztek meg a pompás zenei eseményről, amelyben a kolozsvári közönségnek ismét része lesz. Stern Rózi június hatodikán az unitárius kollégium disztermében pompás műsoru hegedűestélyt ad, amelyre már most felhívjuk a nagyközönség figyelmét.

sát. Ezt a holnapi ellenzéki gyűlésen, amelyet tudvalevőleg a Dáciában fognak megtartani, hangoztatni fogják.

A minisztereinek a királynál

Bratianu Jonel ma hosszabb kihallgatáson volt a királynál, akinek beszámolt a parlament munkarendjéről. Lapjelentések szerint Bratianu felhatalmazást kért arra, ha nem sikerül ebben az ülésben keresztülvinni az összes törvényjavaslatokat, hogy összehívassa a parlamentet nyári ülészakra.

— Meghalt Heinrich Ferenc. Budapestről jelentik: Heinrich Ferenc, volt kereskedelemügyi miniszter, nemzetgyűlési képviselő, aki néhány nappal ezelőtt tüdőgyulladásban megbetegedett, ma 59 éves korában meghalt. Heinrich a háború első éveiben viselte a kereskedelemügyi tárcát és különösen a magyar export növelése terén ért el nagy eredményeket.

— Meghalt a magyar polgári törvénykönyv megteremtője. Budapestről jelentik: Plosz Sándor, a Pázmány-egyetem rendes tanára, a magyar polgári törvénykönyv megteremtője, hosszas szenvedés után, ma reggel meghalt. Plosz 1894-ben államtitkár lett, majd pedig igazságügyminiszteré nevezték ki. A hetvenes években a kolozsvári egyetemnek volt rendes tanára. Temetése vasárnap délben a Tudományegyetem aulájából fog végbemenni.

— Egy „leépített” igazgató, gyáros és kereskedő naplója. Ezen cím alatt van összefoglalva és állandó rovatként feldolgozva az egész erdélyi és bánági közgazdasági élet minden fázisa és riportszerű eseménye a „Pénzvilág” közgazdasági folyóiratnak minden hó elsején megjelenő számában. Az érdekesítő és változatos tartalmu, de mindig izléses stílusban megírt folytatásos cikksorozat, mint egy élő színjáték jelenik meg az olvasó előtt. Szerkesztőség és kiadóhivatal: „Pénzvilág” Oradea-Mare Strada Jókai 17. Telefon 9. Mutatványszám díjtalanul.

— Apponyi Albert hetvenkilencéves. Budapestről jelentik: Apponyi Albert gróf tegnap ünnepelte hetvenkilencedik születésnapját. Ebből az alkalomból számosan keresték fel jókívánásokkal. A Mátyás-templomban istentiszteletet tartottak, majd az ünnepelt a lakásán fogadta a kormány és a különböző társadalmi alakulatok képviselőit, akik nevében Sztérenyi József báró mondott hosszabb beszédet. Utána egy egyszerű polgárnő jelent meg, karján kis gyermekével, az ősz Apponyi előtt és megható szavakkal köszöntötte a jubilánst. Apponyi könnyezve válaszolt és hangoztatta, hogy élete végéig szolgálni kívánja a haza és a társadalom érdekeit. A jelenlevők percekig tartó lelkes éljenzésben részesítették a kiváló politikust.

— Kádár Géza festőművész kiállítása. A nagybányai festőkolónia egyik előkelő és ismert reprezentánsa, Kádár Géza festőművész június 1-én, pünkösd hétfőjén délelőtt nyitja meg kiállítását az Ujságíró-klub Monostori-ut 18. szám alatti helyiségében. A jelentős művészi eseményt ígérő kiállításra felhívjuk a közönség figyelmét.

— Amundsen visszatérése után. A Fram fedélzetéről szikratávirón küldött legutóbbi jelentések szerint Amundsennek északsarki expedíciója után első teendője lesz megrendelni a Rozsa Royal drogeriától (Fötér 23.) egy üveg „Bijou” kivonatot, hogy egy liter szesz és két deci víz hozzáadásával a legkitünőbb L'origan, Fleur, Quelques, orgona stb. illatu kölnit készíthesse magának, melynek olcsósága és kitünő minőségének híre már hozzá is eljutott.

* Létérdéke minden hitelezőnek, hogy mielőtt kihitelezést eszközölne, egy pontos információ birtokában legyen. A Gyáripár Hiteledősítő Románia és az utódállamok legnagyobb információs irodája gyors, precíz, megbízható és lelkiismeretes tudósítást nyújt a világ bármelyik államából. Okvetlen kérjen egy próba-tudósítást. Gyáripár Hiteledősítő Temesvár, Postafiók 34.

* Máriavölgy-fürdő (Szatmárm.) Subalpin klíma, pormentes levegő. Javallat: légzőszervi megbetegedéseknél (csucshurut), vészegénységénél. Természetes, szénsavas alkáliás forrásai Korányi tud. szerint gyomor, bél, epebántalmaknál Karlsbaddal egyenértékűek. Kitünő diatikus כשרתה קנייה. Teljes napi panzió kb. 200 lej. Felvilágosítást ad: Dr. Kohn-patika Cluj, Piata Unirii és a fürdőigazgatóság.

szágot
sa

a büntárs
felismerték

és aranyláncot
béljából, vajjon az
k-e fel azokat.

atmárról visszajött
gu eredménnyel,
eni Reinitz-ügy
kabb kétkedőket
yéről. Felmutattak
hozzátartozóinak és
eltűnt bátyjának,
k ismerte fel az
alamon 1922-ben
kettedikén találtak
en. Hozzártartozói
maradványairól,
hozzátartozóinak
on több ízben volt
s sógora röviddel
llomáson együtt
z Jakabbal.

z belől nyolcvanezer
ret elszedte Reinitz
ban való segédke
e kétezer koronát
egyilkolt csizmáján
e szembesítés pár
supán a kassai tör-
szembesítés végett
az ottani törvény-
a szembesítés meg-

al készítse szá-
ségektől, torok-
szertárban és dro-

tsz?

Egy nagy-
érkezett a
csó árakkal,
nkurrenciát.

z?

P.
SCU

n,
d No 7., Cluj.

való (ga-
r 29 L
inta) 1 m. 40 L
(garantált
... 45—55 L
nek, 1 m. 40 L
..... 44 L
..... 80 L
1 m. ... 125 L
m. 125 L
es, 1 m. 80 L
ó, 100 c.
..... 90 L

nyári szöve-
n és mennyi-
nt bárhol. —
cm. szélesség-
yeg két méter
gy választékban
neműeknek és
roszgarnitúrák.

hogy meggyő-
ó árakról!

Kellemetlen izzadást megszünteti Höfer 3. számú hintópora.

Dr. GOLDBERGER EDE

szakorvos, bőrgyógyászati rendelőjét
Cluj. Str. Saguna (Bartha Miklós-u.)
5. sz. alá helyezte át.

MIÉRT a legjobb lábizzadási elleni szer a PODOL?

MERT: a lábizzadást s a kellemetlen szagot azonnal megszünteti;

MERT: a lábat nem szárítja, nem csepegtet, hanem puhán tartja;

MERT: ezáltal a járást nagyon könnyíti;

MERT: rendszeres kezelés mellett a lábizzadást teljesen meggyógyítja;

MERT: olcsó. **Ára 30 leí.**

Kapható gyógyszerárban, drogeriában és a készítőnél: **Gsanda gyógytár Oradea-M.** Mosse-hirdetés

Zsák Ponyva

Mindenemű célokra legelőnyösebben beszerezhető

Albala Izsó
Timisoara

Piața Traian No 2

Ha művészi kivitelű fa-, vas- vagy réz-butort, zongorát

akar venni, ne sajnálja az utat **Marosvásárhelyre** és tekintse meg a **SZÉKELY ÉS RÉTI**

ERDÉLYRÉSZI BUTORGYÁR RÉSZV. TÁRS. butortermeit, asztalosok furnázásukat legelőnyösebben itt szerezhetik be

K. K. A. S. E.

RÓZSA ÜNNEPÉLYE

Pünkösdi vasárnapján. — Református kollégium. Torna ünnepély. — Tánc. — Gyermek-carneval. Szencziósi!

Női szépségverseny. I. díj: Élő kis szoborbu. — II. díj: Élő kis bárány. — III. díj: Élő kis szopmalac.

Cigányhangverseny! — Gyermek bábszínház! Zsákafutás! Törpék mérkőzése! Lepényevés!

Két zenekar! Amerikai árverés 100 értékes díjjal! **B u f f e t!**

Kezdeté d. u fél 3 órákor. Vége hétfő reggel 6 órákor. — Belépti díj személyenként Lei 40.

Kényelmes tartós munkát készít

KOHÁNYI
kártyás
Sir. G. Baritiu (Malom-u.) 12

KÖZGAZDASÁG

Szanálni akarják a középeurópai faipart és fakeskedelmet

Nemzetközi akció a „szövetségi tarifa“ visszaállításáért

(Prága, május 30. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az az általános gazdasági depresszió, amely a középeurópai államokban különösen a faipari vállalatokat sújtja, megmozdulásra kényszerítette nemcsak az országok faipari vállalatainak gazdasági szervezeteit, hanem a faipar és fakeskedelem nemzetközi jellegű szervezetait is. A csehszlovákiai faipari vállalatok épp úgy, mint a romániai faérdekeltségek, évek óta kevés eredménnyel küzdenek az illetékes gazdasági tényezők exportpolitikája ellen, amely a faipari érdekeltségek termelési tevékenységét béklyóba veri és részben a még mindig magas kiviteli illetékek, részben pedig a magas vasúti szállítási díjtételek miatt lehetetlenné teszi a faipari termékeknek a külföldi piacon való nagyarányú értékesítését.

Ezek a gazdasági, helyesebben vámpolitikai okok készítették a Pozsonyban két évvel ezelőtt megtartott nemzetközi fakongresszust azon akciónak megindítására, amely nemzetközi megállapodás útján kívánja a középeurópai faipar

és kereskedelem helyzetét konszolidálni. A kongresszus megállapította, hogy a középeurópai faipar néhány év óta súlyosan stagnál és ezért megbizta a Bécsben székelő csehszlovákiai kereskedelmi és iparkamarát, hogy a szanálás érdekében forduljon közvetlenül azokhoz az államokhoz, amelyek a faiparban és kereskedelemben leginkább érdekeltek.

A bécsi csehszlovák kamara a kongresszus megbízása alapján most körlevelet intézett elsősorban Csehszlovákia, majd Románia, Magyarország, Jugoszlávia, Ausztria, Németország, Bulgária, Görögország és Törökország kereskedelmi és iparkamaráihoz, amelyben felkéri ezeket a gazdasági szervezeteket, hogy indítsanak működési területükön egységes akciót az összes faipari termékekre mérsékelt exporttarifa megállapítása érdekében. Mindenekelőtt azt javasolja, hogy a felsorolt államok léptessék újlag érvénybe az 1914. évi alkalmazott és gyakorlatilag kitűnően bevált „szövetségi tarifát“.

Uj vámilletékeket állapított meg a legfőbb vámbizottság. Bukarestből jelentik: A legfőbb vámbizottság tegnap délután ülést tartott a pénzügyminisztériumban Gheorghiu elnökletével, amelyen megállapították a következő cikkek vámilletékeit. Fehér cascaval sajt kg-ként 7 lej, luxus sajt kg-ként 7 lej, görög cascaval sajt ugyancsak 7 lej. Kondenzált tej kg-ként 4 lej, repcemag kivitele vagononként 30.000 lej. Ételolaj vagononként 5000 lej, olajtermékek kiviteli illetéke vagononként 1000 lej, olajpogácsa 2500, hordóabroncs 100 kg-ként 5 lej, parafin kg-ként 1 lej, motorolaj kiviteli díja 1500 lej vagononként. A fenti vámtaxák csak a minisztertanács jóváhagyása után fognak életbelépni.

A minisztériumokat átszervező bizottság ülése. Bukarestből jelentik: A minisztériumokat átszervező bizottság tegnap ülést tartott. Bratiuanu Vintila csak az ülés elején volt jelen, mert a kamarába kellett mennie. Kijelentette azonban, hogy a bizottság határozatait magáranézve kötelezőnek ismeri el. Elhatározták az összes vezérigazgatóságok megszüntetését, kivéve a posta, CFR, és a Casa Cercuiala vezérigazgatóságait, amelyek tudvalevőleg autonóm jogkörrel bírnak. Kimondották azonban, hogy a jelenlegi vezérigazgatók nyugalombavonulásukig megmaradnak állásaikban.

Az új szesz törvény csak ősszel kerül a parlament elé. Bukarestből jelentik: Kormánykörökben befejezett ténynek tekintik, hogy a szesz törvény nem kerül ebben az ülészakban a parlament elé.

Meghosszabbították a román-jugoszláv kereskedelmi egyezményt. Bukarestből jelentik: A román kormány elfogadta a jugoszláv kormányhoz azt a javaslatát, hogy a két állam közt fennálló és a legtöbb kedvezményezés elvén alapuló kereskedelmi egyezmény további három órára, illetve a végleges kereskedelmi szerződés megkötéséig meghosszabbítottassék.

Mennyi jótétet kap Románia. Bukarestből jelentik: A legfőbb jótéteti bizottság elküldötte Romániának azt a kimutatást, amely a Dawes-terv alapján feltünteteti Románia kártérítési követeléseit. Eszerint Romániának jár 60 pacifiemozdony, 200 kilométer vasútvonal és más vasúti anyag. Ezek összege egymilliárd lejt tesz ki.

Hiteltudósító iroda. Belföldi és külföldi pénzügyi, kereskedelmi és ipari vállalatokról, egyéni és társaságokról, azok személyi és vagyoni megbízhatóságáról, fizető és hitelképességéről pontos, precíz, gyors és diszkrét hiteltudósításokat adunk. Kérjen próba, kontroll és önfelvilágosító. „Pénzvilág“ országos hiteltudósító, egyeztető és inkasszó iroda, Oradea-Mare Str. Jókai 17. Telefon 9.

TÓZSDE

Május 30-án

A lej: Zürichben 245.00, Párisban 935, Budapest 330.

Kolozsvár. A mai napon élenkség mutatkozott a devizapiacra. Az árfolyamok a következők:

Bécs 29.50—29.80, Prága 6.25—6.30, Budapest 332—334, Páris 10.70—10.80, Zürich 40.80—

Hatóságilag engedélyezett

Végeladás!

Hatóságilag engedélyezett

Berendezés eladó

Más vállalat miatt rőfös és női divatáru üzletünket teljesen felszárítjuk és a nagymennyiségű elsőrangú áruraktárunkat készpénzfizetés mellett gyári áron alul kiárúsítjuk.

Berendezés eladó

Lőrincz és Tóth — Cluj

Piața Unirii (Főter) 8. szám.

A Dresde

Vasárnap az

a Victor

A középnevet sodik helyeztette a katolikus várra. A csapat p zett, hogy pihent kolozsvári csapato

A dresdai csap gendő annyit meg ad a középnevet

Kohler centerhalf kezni fog a kolozs technikával rendel szerelésben, mint a

Seewald hátvéd u váriáknak. Egyébk és másodnap több

södvé veszi fel a Első nap a követk

kievics, Herczog— Mantel, Haftmann— Schrentel. Schre

akitől tanulhatnak társor főerőssége

Középnevetország tagja. Az Univer

szemben Guga né küzdelmet, mert a

zott a bolgár—ron csapat kapitánya

Vasárna

Dresde

Un

Hétfő

Dresde

Sétatér

A Victoria a le fel a német csapat

következményeként Ez elégtétel akar

akiket a turával ka kal illetett. Hogy

höz fűzött kombin fog játszani hétfőn

turán volt. A játé gional megadta az

nemzetközi mérkőz ként ugy hírlík, ho

hofer, akiket kölcs belépési nyilatkozat

Az egyetemi cs Lázár, Tirlea—dr.

Hatiegan—Huza, II—Bonciocat és D

A Victoria öss hofer—Dóczy, Faze

nio—Major—Chifor

Szakadás a F kongresszusán — lapj képviselői az amatőr

térések miatt bejelen lépésüket.

41-00, Newyork 210-75—212-00, London 1025—1030, Milánó 8-50—8-55.

Zürich. Nyitás—Zárlat: Berlin 123-00—123-00, Amsterdam 207-55—207-55, Newyork 516-55—516-55, London 2511-00—2511-00, Páris 2591-75—2591-75, Milánó 2062-50—2062-50, Prága 1532-50—1532-50, Budapest 72-75—72-75, Belgrád 850-00—850-00, Bukarest 245-00—245-00, Varsó 100-25—100-25, Bécs 72-80—72-80.

Bukarest. Devizák: Páris 10-60, Berlin —, London 10-25, Newyork 210-50, Milánó 8-42, Zürich 40-85, Bécs 29-00, Prága 6-27.

Bukarest. Valuták: Napoleon 800, német márka 51-00, leva 1-45, török lira 112, font sterling 1026, francia frank 10-62, svájci frank 40-90, olasz lira 8-44, drachma 3-85, dinár 3-50, dollár 211-00, lengyel forint 40-00, osztrák shilling 29-25, magyar korona 29-25, cseh korona 6-26 belga frank 10-80, holland forint 82-00

SPORT

A Dresdener Sportklub Kolozsváron

Vasárnap az Universitatea, hétfőn pedig a Victoria lesz az ellenfele

A közép-németországi futballbajnokság második helyezettje a Dresdener futballklub látogat el a katolikus pünkösdi ünnepekre Kolozsvárra. A csapat péntek este Kolozsvárra érkezett, hogy pihenten vegye fel a küzdelmet a kolozsvári csapatok ellen.

A dresdai csapat klasszisáról legyen elegendő annyit megemlíteni, hogy több játékos ad a közép-németországi válogatott csapatba. Kohler centerhalf játéka még bizonyára emlékezni fog a kolozsvári publikum. Kohler kitűnő technikával rendelkező centerhalf, aki úgy a szerelésben, mint a labdaosztogatásban elsőrangú. Seewald hátvéd ugyancsak ismerőse a kolozsváriaknak. Egyébként a dresdaiak 16-an érkeztek és másodnap több pihent játékosal megerősödve veszi fel a küzdelmet a Victoria ellen. Első nap a következőképp állanak fel: Godorkievics, Herczog—Seewald, Berthold—Kohler—Mantel, Haftmann—Mentzel—Gedlich—Oschatz—Schrentel. Schrentel gyors szélsőjátékos, akitől tanulhatnak a kolozsvári szélsők. A csatársor főerőssége Mentzel jobbösszekötő, aki a Közép-németország válogatott csapatának is tagja. Az Universitatea a komplett csapattal szemben Guga nélkül kénytelen felvenni a küzdelmet, mert a kitűnő játékos Szófiába utazott a bolgár—román mérkőzésre, ahol a román csapat kapitánya lesz.

Vasárnap d. u. 5 órákor
Dresdener Sportklub—
Universitatea.
Hétfő d. u. 5 órákor
Dresdener Sportklub—
Victoria.
Sétatéri sportpálya

A Victoria a legerősebb összeállításban áll fel a német csapat ellen. Németországi turája következményeként Cojocariu intező lemondott. Ez elégtétel akar lenni a csapat tagjainak, akiket a turával kapcsolatosan súlyos vádakkal illetett. Hogy bebizonyítsák a szereplésükhöz fűzött kombinációkat, ugyanaz a csapat fog játszani hétfőn, mint amelyik a külföldi turán volt. A játékedélyt a Comitetul Regional megadta az idegen játékosoknak is a nemzetközi mérkőzésre való tekintettel. Egyébként úgy hírlik, hogy Stark, Fronio és Krieshofer, akiket kölcsönként a Victoria, aláírták belépési nyilatkozatukat a Victoria részére.

Az egyetemi csapat felállítása a következő: Lázár, Tirlea—dr. Hirsch, Deutsch Pali—Hatiegan—Huza, Giurgiu I—Blajiu—Giurgiu II—Bonciocat és Deutsch Simi.

A Victoria összeállítása: Molnár, Krieshofer—Dóczy, Fazekas—Stark—Palocsay, Fronio—Major—Chifor—Mattauch—Csipcsigan.

Szakadás a FIFA-ban. A FIFA prágai kongresszusán — lapjelentések szerint — több állam képviselői az amatőr kérdésben keletkezett nézeteltérések miatt bejelentették a szövetségből való kilépésüket.

Külföldi eredmények:

Bécs: Rapid—Slovan 8:0 (2:0).
Angora: Moszkva—Konstantinápoly 2:2 A bolsevik csapat nagyszerű játékerőt képvisel.

Az uruguay csapat Bécsben. A bécsi Vienának június 11-ére sikerült az uruguay csapatot egy mérkőzésre lekötöni. A vendégek a legerősebb felállásban veszik fel a küzdelmet, még pedig azzal a csapattal, amely vasárnap megverte Brüsszelben a belgák egy válogatott csapatát.

Mi lesz ma?

Nagyváradon a budapesti Vasutascsapat a Törökvas vendégszerepel mindkét napon. Vasárnap a Törökvas, hétfőn a NAC lesz az ellenfele! Hétfőn a Törökvas Temesváron játszik a TMTE ellen.

Aradon körmérkőzés lesz egy ezüst vándorszerlegért, amelyben a TAC, a CAMP és az aradi csapatok vesznek részt.

Szamosujváron a Haggibbor revansot vesz a Spartától az emlékezetes 3:1-es vereségért.

Prágában ma kerül lejátszásra az olasz—cseh válogatott athlétkai mérkőzés.

A nagyváradi Egyetértés Debrecenben játszik a VSC-vel és az egyetemi csapattal.

SZÍNHÁZ - MŰVÉSZET

Magyar Színház heti műsora

Vasárnap d. u. fél 4-kor: Antónia (Mérsékelt helyárakkal, sorozat 228)

Vasárnap este fél 9-kor: A sárga kabát (Béricszünetben, sorozat 229)

Hétfő d. u. fél 4-kor: Három grácia (Mérsékelt helyárakkal, sorozat 230)

Hétfő este fél 9-kor: A sárga kabát (Napibérlet 127 sz. A, sorozat 231)

Kedd fél 9-kor: A sárga kabát (Napi bérlet 128 sz. B, sorozat 232)

MOZGÓK MŰSORA

Select-mozgó. Vasárnap, május 31. *Shylock*, a *velencei kalmár*. Monumentális dráma 8 felvonásban. Filmre alkalmazva a halhatatlan angol író drámája után: William Shakespeare. Fészerében Henry Porten, Harry Liedtke és Werner Krauss.

Uránia-mozgó. Vasárnap, május 31. *A becsület utja*. Bünyűvi dráma, 6 felvonásban. Fészerében Roéert Wsrwich.

Apollo-mozgó. Vasárnap, május 31. *Fiacskám*. Szentimentális dráma, 5 felvonásban. Fészerében a csoda-gyermek: Jackie Coogan.

Hölgyeim! Óriási választék szalmakalapokban és nyári ujdonságokban. Feltűnő olcsó kirakati árak.

"IDEAL"

kalapszalonn, Cluj, Reg. Ferdinand 8. (Gólya-áruházal szemben). Feltűnő olcsó árak. Átalakításokat modellek után vállalunk.

A nyári divat legszebb anyagai

megérkeztek!

- Schottis crepe de chinek
- " marocainek
- " nyersselymek
- " etaminok
- " pongeok

Eredeti schweizi himzett grenadinok.

Fehér

köppenselymek és szövetek nagy választékban.

Grünwald és Steiner

női divatkülönlegességek áruháza, Cluj, Piata Unirii No 12. Telefon 961

Hölgyeim tekintsék meg

divatáruházának május 31-én és június 1-én pünkösdi első és másodnapján rendezendő

VOITTE & CO.

divat-kialakítását

APRÓHIRDETÉSEK

Készítési költsései egy sző 3-4, vastagabb betűre 6 lej. Legkisebb apróhirdetés 30 lej, állástkeresőknek 30% kedvezmény. **Apróhirdetések díja előre fizetendő.**

אין אמן נדאסערן באדע ווי
לאנגע דער טעאן האלט ווען
שוין ב שטעללע אדעקסטע בייא
דער אדעקסטעראציאן.
9120

1 kiló **בשר** kolbász 40 lej, 1 kiló kövér szalámi 65 lej. Postai szétküldés. Roth doif, volt Rudolf-ut 20.

A „Bezalel“ jeruzsálemi ipar-üzemészeti iskola kiadásában megjelent

Árnyék-képek
1 sorozatát (10 képes lap) 50 leiert **franco** szállítja a

SAFRUTH
zsidó könyvkereskedés Cluj (Str. Sf. O. Josif 1)

„Szép, egészséges butorozott szobák kaphatók közel a parkhoz. Meggyezés szerint.“ — Jun Sat. Sangheorgiu-Roman. 9138

Suche per sofort 2 tüchtige Kommiss der Damen u. Herren Mode Branche mit Kenntnis der 3 Landessprache und mehrjähriger Praxis. Gute umgangsform mit Kundenschaft. Nur erstklassige intelligente Kräfte wollen ihre selbstgeschriebene offerte mit Fotogr. und Zeugnisse einsenden. — Markus Friedmann. Daselbst 2 lehrlinge gesucht. Samstag gesperrt.

Még most sem tud románul?! Uj kurzusok Calea Victoriei 2. 9131

uradalmi tej — kívánatra házhoz szállítva — délután is kapható, ugyszintén teavaj, tejszín, valamint egyéb tejtermékek, legjobb minőségben, frissen előállítva Elek (Aurora) tejtüzemében, Sulu (v. Viz utca) 8. 9123

Figyelem!
אתר שטר
עיתון.
Özv. Grosz Adolfeé, Oradea Mare, Str. Nicolai Jorga 10 (Zöldfa-utca) az udvarban. Lakodalmak és abonensek rendezését vállalja. **Izletes konyha. Olcsó árak.**

Női kalap újdonságok legolcsóbbak Palarier de Paris. Unió-utca 6. Massmódoknak külön kedvezmény. Kalapformálást saját műhelyemben, legutolsó divatra gyári áron készítek. 9054

A cluj-i sónagyáruda át lett helyezve a vasutnál levő Kolozsvári Tkp. Hitebank közraktárába.

Volt önálló kereskedő textilszakmában megfelelő állást keres. Cím kiadóban.

Intelligens zsidót, ki a főzést érti, házvezetőnek felveszek, akit a fizetésen kívül műhímezésre tanítok. Műhímező Salon, Unió-u. 15. 9137

Junius 1-ig még 80 lejért megrendelheti a Ráth-tele

„Sfath amenu“
héber nyelvkönyvet a **Safruth** zsidó könyvkereskedésnél, Cluj, Str. Sf. O. Josif 1.

Pályázat
Az aradi congr. izr. hitközség hitoktatói állás pályázatát hirdet. Az alkalmazandó feladatokra szükség es-tére a főrabbi urat is a rabbisági teendőkben helyettesíteni. Csak középiskolai hitoktatókra képe-sített egyének ajánkozhatnak. Pályázati határidő június hó 15. Utazási költséget csak a megbívattnak térítünk meg. Fizetési igények az ajánlatban feltüntetendők. Az előjáróság.

Üvegmosógép, Cifka-féle Phoenix és egy emeltyűs szivattyú eladó. Naf-tali Vilmos, Blaj. 8939

Tengerit waggontételekben szállít Reiter Frigyes, Timisoara, Str. Jancu Vacarescu 1. 9007

Keresünk megvételre lehetőleg alsó meghajtású erősen megépített centrifugál gépeket, könnyen kiemelhető 50-100 kgr. tartalmu vas vagy rez beűsö kosárral. Szappangyá rRt, Dej.

Széchenyi-tér legiobb helyén levő üzlethez, kedvező feltételek mellett társ keresetetik. Cím a kiadóban.

Olcsón eladó egy évek óta fennálló **bélyegzőgyár**. Vétel esetén vevőt díjtalanul kiképezem a bélyegző készítésében. Érdeklődők forduljanak Kappel hirdetőirodához, Sibiu, Sporer-gasse 7.

Mindenhol csak eredeli
CZELL-sört
és
LUTHER-sört
kérjen.
Főraktár
Ciment, Dukász & Tsa cégnél
Cluj, Str. Bucovina (v. Munkácsy-u.) 28
Telefon 5-16.
★
Saját sörcsarnokunk
Cluj, Piata Mihailu Viteazul 18. (v. Széchenyi-tér. Tornavivodával szemben.)

Vaságyakat kórházak és intézetek részére, üzleti scál-redőnyöket, gépes **napellenzőket** és önműködő **napellenzőket** épület és műlakatos munkákat legolcsóbban szállít
Izsák Antal lakatos, Cluj,
Str. Gh. Baritiu No 12. (volt Malom-utca) R. Mosse 1211

Jégszekrények
nagy választékban kaphatók
Grünwald Jakob
bádogáru üzemében,
P. Mihai Viteazul 13.

Tisztelettel értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy a helyi piacon — **Piața Unirei 15.** (v. Mátyás kir. tér) szám alatt
fióközletet nyitottunk,
amelynek látogatására a n. é. közönséget ezennel meghívjuk.
Meinl Gyula
kávébehozatala.

Egy ügyes tanuló fizetéssel felvétetik textil üzletbe, Cluj, P. M. Viteazul 34. Gottlieb 9121

Férfikalapot szalma girardit és panamát a legszebben tisztít
Stefan Fehér
kalapmester, Cluj, Str. Memorandului No 21. (Unió u) 2187

HUNWALD
Cluj, Str. Vlahuja (volt Bolyai-u.) 3. Telefon 147

Üvegcsiszoló és tükrögyár. Táblaüveg raktár és üvegezési vállalat. Hibás tükrök újrafoncsorozása 1007

Hitközségek!
Gabella-jegyeket tekerésekben és tömbökben, különböző színekben legolcsóbban készíti **Bolyai-nyomda Rt.**
Tárgu-Mures ro tá cí ós jegynyomó üzeme. — Kérjen mintázott árajánlatot.

12 személyes eredeti Rosenthal szerviz **szerviz Lei 3280**

Összeállítás:

1 leveses tál	1 főzelékes tál	12 mély tányér	25 cm.
1 szószos tál	1 salátás tál	24 lapos	25 cm.
1 mustártartó	2 tésztás tál	12 dessert	19 cm.
1 sőtartó	2 sültés tál	12 dessert	15 cm.
2 kanál	2 Reviere	Összesen 84 db.	

6 személyes eredeti Rosenthal szerviz Lei 1238
12 személyes eredeti Rosenthal kávé szerviz 640
12 személyes metszett pohárkészlet, 48 drb. 690

Nagy választék eredeti francia „Baccarat“ üvegekészletekben.

FISCHER
üvegüzlet — Cluj

Szerkesztőség kiadóhivatal és nyomda
Cluj-Kolozsvár, St. Baron I. Pop. (Brassai-utca) 10.
Telefon: Szerkesztőség és kiadóhivatal — 977
Zs. N. Sz. — — 558
Kéziratok kizárólag a szerkesztőséghez címzendők. Kéziratokat nem adunk vissza.

1925 június 3 Kedd
A trón a zsidó
Az Erdélyi

(Oradea-Mare-Nag-Kelet tudósítójától.) A pon rendkívül fontos helye volt a nagyvár kisterme. Az Erdélyi nagyintézőbizottsága nek tárgysorozatában a manapság minden A gyűlésen a nagyin lamennyi tagja meg vitájánál résztvettek községeknek kiküldöt A gyűlés másik i védő iroda reorgan amelynek tudvalevő hiánya miatt be kel A gyűlésen heves hitközségek nemtörő néhány tiszteletremé még mindig nem is lem óriási fontossá lem érdekében áldo nagyintézőbizottság ség jogvédő szervez hatása alatt, reorg pokra fekteti és egy ebben az autonóm szes hitközségek al kül, hogy a közre mint politikai szerv kat jelentené. A sz lehetővé teszik, ho tainak, mint pl. a tásában résztvehet olyan hitközségek egyébként nem tes programjának vala lános politikai i hogy a zsidó társ fogják érteni végn zott erővel fognak gatasára sietni és elmulasztottak.
A gyűlés le sunk számol be:
Dr. Fischer J amelyben röviden sának célját, dr. szövetség közpon ködéséről. Ismert lyek a szövetség felhívta a figyelt a nagyintézőbiz vette.
Ezután Fisch kolakérdésben n denekelőtt ismer javaslatot, majd egyes fázisait.
— Az iskola — tipikus példá tozásának, helye nek. A feltételei rózus a törvény elegendő akárm javaslat beleava kül, hogy gond államsegélyről, illet.
— Különöse közö intézkedés foglalkozik az